

Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst! (joh 14,27)

Vi har fået freden. Vi må dele freden. Guds fred er ikke som verden giver – hvor den stærke kan undertrykke den svage ved vold og overgreb, indtil den svage bliver stærk nok til at undertrykke sin modpart med vold, i verdens kredsløb af overgreb og hævn. Guds fred standser fjender og hævnere, og skaber det under, at vi kommer til at genkende hinanden som mennesker, - skrøbelige, fejlbarlige, med forskellige historier om slægt og sprog, arvet nid og arvet kærlighed, drømme om paradys, men i det alt sammen menneskebørn, der er kommet nøgne til verden og er elsket af Gud. ”Fred efterlader jeg jer”, siger menneskesønnen Jesus, ”min fred giver jeg jer – jeg giver jer ikke som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst.

Hvis vores hjerter er forfærdede og modløse over for de krige og den terror vi oplever på afstand, hvordan er så ikke forfærdelsen hos dem, der lige nu hører bombeflyene over deres hoveder, dem der lige nu har grædt sig udmattede af sorg og forfærdelse over grusomheder. Dem, der er lammet af frygt for deres kæres lemlæstelse og død eller deres ukendte skæbne

som fanger hos en hadefuld fjende. Hos dem, der ikke ved, hvordan de skal skaffe drikkevand til deres børn og medicin til deres syge. Hos de soldater, hvis liv bliver kastet ind som angreb og forsvar, og hvis samvittighed bliver revet i stykker ved de handlinger, de skal begå. Krigens gru kan ingen forstå, men lige nu overgår den mennesker andre steder i verden og i vores nærhed i Ukraine og i Israel-Palæstina, i det belejrede Gaza.

Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst. Det må vi høre som forkyndelse af, at der er en anden virkelighed på vej. Et håb. Der er noget, der kan give hjertet mod. Når vi i dag samles for at bede, så kan det forekomme at være så lidt i forhold til den lidelse, der overgår mennesker i krigen. Men bønnerne kalder håbet frem. Vi beder til Gud, som alene kender hjerternes dyb, og alene formår at skabe det under at vende menneskers sind fra had til forsoning, så freden kan komme. Fred, ikke bare som et midlertidigt ophør af krigshandlinger, hvor der bliver tid til at sørge og tid til at opbygge endnu mere had over for fjenden inden næste angreb; men en varig fred, hvor mennesker kan komme til at leve sammen uden had. En retfærdig fred, der med tiden kan opløse årsagerne til hadet.

Når vi beder om Guds hjælp, om fredens under og lindring for krigens ofre, så bliver vi også selv holdt fast på, at det er det, der meningen. Fra Jesus ved vi, at volden og overgrebene aldrig kan blive meningen. Han blev henrettet på den selvsamme jord, men rejste sig fra graven til en opstandelse uden hævn. Når vi beder, søger vi ind i Guds fred, ikke som en flugt fra verden, men som en kilde til fred i denne verden.

Bønnen kalder os til handling i det lidt, vi kan. I hvert fald kan vi opfordre politikere og beslutningstagere til at arbejde for at standse volden og søge freden. Det er i dag FN-dag – 78-årsdagen for FN's dannelse. Lad også det være et håb om, at der kan komme samtale og forhandling, frem for vold. Den eneste, man kan slutte fred med, er sin fjende. Der er reelt kun de to muligheder: At tilintetgøre fjenden eller at slutte fred. Selve tanken om den totale tilintetgørelse, ved vi, har været efterstræbt i vores historie. Tanken skal fylde os med rædsel, uanset hvem den retter sig imod. At slutte fred er et hårdt og langvarigt arbejde, hvor man må give afkald på hævn og også på noget, man selv anser for sin soleklare ret. En retfærdig fred – hvad er det? Det ser forskelligt ud, alt efter hvilken side, man står på, og der er altid mennesker på alle sider af krigen. Men uden retfærdighed, så menneskeligt ufuldkommen, som den altid må være i denne verden, kan der ikke blive fred.

Freds- og forsoningsgudstjeneste i Viborg

24. oktober 2023

4

Når vi beder fadervor, beder vi om at Guds rige må komme og Guds vilje ske. Vi beder om, at den fred, Jesus har efterladt os, må gro frem i denne verden. Guds rige, skriver Paulus i brevet til Romerne, er retfærdighed og fred og glæde. Retfærdighed og fred og glæde. De tre ting kan ikke skilles ad, og måske er der også en rækkefølge i det. Retfærdigheden bringer fred, som skaber glæde. Guds riges retfærdighed. Vores menneskelige retfærdighed er altid sløret af vores egne interesser og kamp om magten. Derfor beder vi om, at Guds retfærdighed må bryde igennem i denne verden – retfærdighed for de værgeløse og hjælp til de nødlidende. Fra Jesus kender vi Guds retfærdighed som barmhjertighed. ”Salige er de barmhjertige, de, der hungrer og tørster efter retfærdighed, de, som stifter fred” siger Jesus. Og ”salige er de som sørger, for de skal trøstes.” Det vil vi bede om i dag, for os og for alle.

Bønnen for fred vil også lede os til at søge freden i vores eget samfund og med de mennesker, som vi hver dag lever sammen med. Vi, der er så privilegerede at leve i fred, skal huske, at alle krige begynder i det små – med foragt for hinanden, med overgreb og mangel på vilje til at sætte os i vores modstanders sted. Også i vores land og samfund kan splittelsen og foragten for de andre, de anderledes, vokse til vold og had. Krig begynder med, at vi kalder hinanden for umennesker, for pest, nogen som verden hellere skulle være foruden. Freden

begynder med at vi genkender hinanden som søskende. Det er tit lettere på afstand. Men at dele jorden, livet, vandet og opmærksomheden med hinanden som søskende er noget helt konkret, og det skal vi øve os på, i vores hjemlige samfund og i den verden, som hver enkelt af os er en del af og har en stemme i. Gid vi må bruge den stemme til at give Jesu fred videre.

Lad os nu bede – for og med folk i Gaza, Palæstina og Israel, Ukraine og i klodens krigshærgede egne, folk i skyttegravene, folk i murbrokkerne og fortvivlelsen, folk, der har magt over andre, og folk, der rammes af magten.

Lad os bede først i stilhed.

Barmhjertighedens og fredens Gud

Vi beder for alle krigens ofre, for de indespærrede, de voldsramte, de hadforblændede og fortvivlede.

Skænk din fred. Lad din nådes lys skinne for alle, der sidder i mørke og i dødens skygge. Oplys de magtfuldes hjerter, så de søger retfærdighed og fred. Opløft de nedbrudte og bange, så de får mod til at leve.

Freds- og forsoningsgudstjeneste i Viborg

24. oktober 2023

6

Vi beder for vores søsterkirker i Palæstina og Israel og udover jorden, at de må få kræfter og Helligåndens bistand i at bringe din fred og dit håb til folkene.

Giv os alle din Helligånd, så vi søger forsoning med hinanden, mens vi er på vej sammen på din jord til din himmel. Led vore fødder ind på fredens vej. I Jesu navn, amen.